

احسان، انفاق، صدقه جاریه، تعاون و باقیات الصالحات است، منشا خدمات فراوان علمی، فرهنگی، هنری، رفاهی، بهداشتی در جامعه بوده‌اند که وجود صدها در مانگاه، بیمارستان، مدرسه، دارالایتام، کتابخانه و هزارها مسجد، قنات، پل، آب‌انبار و... بهترین گواه و شاهد آن است.

در طول تاریخ افراد زیادی با وقف اموال خود باعث استمرار بركات و خیرات شده‌اند که یکی از این افراد «بانو گوهر شاد بیگم» است که در سال ۸۲۱ هجری قمری موقوفات ارزشمندی را به جای گذاشت.

گوهر شاد آغا یا گوهر شاد بیگم از اشراف زنان خراسان بوده است. وی زنی بسیار باتمکن، باوقار، خردمند، باثروت و با احتیاط بود که به واسطه‌ی کثرت اطعام، انعام، صدقات، خیرات، حسن تدبیر، سیاست و حیامقامی والاداشت. به گفته مرحوم حاج ملاهاشم خراسانی در کتاب منتخب التواریخ «مخدره گوهر شاد آغا مسلم‌اشیعه بوده و در کمال اخلاص و حسن عقیده مسجدی را در مشهد مقدس بنا نهاد و می‌توان گفت که این مسجد مقدس قدیمی‌ترین مسجد موجود شیعه در این ناحیه است». بانو گوهر شاد دارای ۲ فرزند به نام‌های بایسنقر و ابراهیم بوده است، بایسنقر خطاطی زبردست بود. او قرآن را کتابت کرده و آثار هنری بایسنقر هنوز هم در مسجد گوهر شاد موجود و البته در نوع خود کم‌نظیر است. این خانواده اهل هنر بوده و کارهای درخشانی در خراسان انجام دادند.

او در سال ۷۸۰ هجری قمری دیده به جهان گشوده است و در نهم‌رمضان سال ۸۶۱ هجری قمری در سن ۸۱ سالگی بر اثر وسوسه جمعی، فرمان قتلش توسط «آبوشعید بن محمد بن میرانشاه بن تیمور» برادرزاده شاه رخ در هرات، صادر شد و پیکرش در مدرسه گوهر شاد در هرات که خود آن را ساخته بود، کنار مزار همسرش به خاک سپرده شد. پدر گوهر شاد آغا «امیر غیاث‌الدین ترخان» است که یکی از امرای عهد تیموری بوده و در جنگ‌های بزرگی شرکت داشته و چنگیز خان

